

ข้อมูลที่แตกต่างกันสร้างความโกลาหล

นโยบายการนำเข้าข้าวกลับสร้างความโกลาหล รัฐบาลมีความแตกต่างในข้อมูลข้าว กำลังรอข้อมูลข้าวจากช่องทางของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (Statistics Indonesia - BPS)

บนกระดานไวท์บอร์ดของ Mr. Bambang Sugiharto ผู้อำนวยการสำนักงานเกษตรอินโดนีเซีย กระทรวงเกษตร มีร่างตัวเลขความสมดุลของข้าวแห่งชาติที่แสดงให้เห็นถึงระดับการผลิตที่ค่อนข้างปลอดภัย ที่ถือว่าความต้องการข้าวต่อหัวเท่ากับ ๑๑๕ กิโลกรัมต่อปี “หากตัวเลขดังกล่าวคุณด้วยประชากรอินโดนีเซียประมาณ ๒๖๐ ล้านคน ความต้องการข้าวแห่งชาติคือ ๓๐ ล้านตัน” Mr. Bambang กล่าว

Mr. Bambang กล่าวต่อไปว่า การผลิตข้าวแห่งชาติในปัจจุบันมีมูลค่าการผลิตมากกว่า ๔๘ ล้านตัน แม้ว่าความต้องการของอุตสาหกรรมจะมีมากขึ้น แต่ความต้องการที่มีไม่เกินร้อยละ ๑ ของการบริโภคทั้งหมด “อย่างน้อยก็เพียงพอและไม่จำเป็นต้องนำเข้า” Mr. Bambang กล่าวเมื่อวันอังคารที่ผ่านมา

การคำนวณแบบง่าย ๆ ดูเหมือนจะไม่มีประสิทธิภาพในการลดอัตราการนำเข้าข้าว ผลการประชุมการประสานงานแบบจำกัด (Rakortas) ระหว่างกระทรวงประสานงานด้านเศรษฐกิจ กระทรวงเกษตร กระทรวงการค้า และกระทรวงรัฐวิสาหกิจ (BUMN) ได้มีการตกลงกันในเดือนมีนาคมที่ผ่านมาจะให้หน่วยงานด้านโลจิสติกส์แห่งชาติ (Bulog) ต้องนำเข้าข้าวจำนวน ๒ ล้านตันในปี Mr. Enggartiasto Lukita รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้า กล่าวกับวารสาร Gatra ว่า “นั่นเป็นการตัดสินใจร่วมกันในการประสานงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงประสานงานด้านเศรษฐกิจ”

ตามความเป็นจริง เจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตรกล่าวว่า Mr. Amran Sulaiman รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ได้ประท้วงต่อต้านแผนการที่จะนำเข้าข้าวที่มีการตกลงกันในการประชุมประสานงานแบบจำกัด (Rakortas) แม้กระทั่ง Mr. Amran ได้ออกจากที่ประชุมก่อนที่จะเรื่องนี้เสร็จสิ้น เนื่องจากการละเลยไม่สนใจ “ใบอนุญาตนำเข้าข้าวจำนวน ๒ ล้านตัน เราไม่มีส่วนร่วมเมื่อพูดถึงความเห็นที่ไม่เห็นด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรได้ปฏิเสธ” แหล่งข่าว จากวารสาร Gatra กล่าว

อย่างไรก็ตาม ตามข้อมูลของ Mr. Darmin Nasution รัฐมนตรีว่าการประสานงานด้านเศรษฐกิจเปิดเผยข้อมูลประมาณการผลผลิตที่คาดการณ์โดยกระทรวงเกษตรมักผิดพลาดเสมอ เนื่องจากปริมาณข้าวที่คลังสินค้าของหน่วยงานโลจิสติกส์แห่งชาติ (Bulog) ไม่เคยเพิ่มขึ้น ถึงแม้ว่าในขณะนี้หน่วยงาน (Bulog) จะมีข้าวในสต็อกถึงจำนวน ๒.๔ ล้านตัน แต่นั่นเป็นเพราะมันเป็นอุปทานข้าวจากการนำเข้าจำนวน ๑.๔ ล้านตัน

Mr. Darmin กล่าวว่า สต็อกข้าวที่ปลอดภัยในคลังสินค้าของหน่วยงานโลจิสติกส์แห่งชาติ (Bulog) อยู่ที่ประมาณ ๒ ล้านตัน เนื่องจากถ้าหากตัวเลขต่ำกว่านั้น Mr. Darmin กังวลว่าราคาข้าวอาจมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น

และสูงกว่าเกณฑ์ราคาขายปลีกที่สูงที่สุด "ดังนั้นฉันค่อนข้างแปลกใจที่ความวุ่นวายของการนำเข้ากลายเป็น ปัญหาเชื่อมต่อกับคลังสินค้าที่เต็ม "เพราะว่ามันเต็มไปด้วยข้าวที่นำเข้ามา" Mr. Darmin กล่าว

จากข้อมูลของกระทรวงเกษตร การผลิตข้าวแห่งชาติในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๗,๑๙๖,๐๐๖ ตัน ในขณะที่ปริมาณการบริโภคทั้งหมด ๓๔,๒๗๙,๑๘๒ ตัน ดังนั้นเมื่อทราบว่ามีปริมาณข้าวเกินดุลอยู่ที่ ๑๒,๙๑๖,๘๒๔ ตัน การคำนวณนี้หมายถึงระดับการบริโภคข้าวซึ่งเท่ากับ ๑๒๔.๘๙ กิโลกรัมต่อคนต่อปี

สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ตัวเลขดังกล่าวยังอยู่บนพื้นฐานการคาดการณ์ของกระทรวงเกษตร การผลิตข้าวแห่งชาติมีจำนวนถึง ๔๘,๒๙๔,๓๙๐ ตัน รายละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพข้าวของข้าวพรีเมียมคือร้อยละ ๑๐ - ๒๐ ข้าวคุณภาพปานกลางร้อยละ ๗๙ - ๘๙ ส่วนที่เหลือไม่ถึงร้อยละ ๑ เป็นข้าวพิเศษ ในขณะที่ตัวเลขการบริโภคข้าวตามข้อมูลสำนักงานพัฒนาการวางแผนแห่งชาติ (Badan Perencanaan Pembangunan Nasional – Bappenas) และสำนักงานสถิติแห่งชาติ (BPS) อยู่ในช่วงจาก ๑๑๔.๖ กิโลกรัมต่อคนต่อปี หรือประมาณ ๓๐ ล้านตันของการบริโภคภายในประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ถ้าหากเพิ่มขึ้นตามความต้องการของวัตถุดิบอาหารสัตว์ โรงงานอุตสาหกรรม และปัจจัยการหดตัว/การกระจายตัว ดังนั้นการบริโภคข้าวรวมทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ อยู่ในช่วงตั้งแต่ ๓๒ ล้านตัน อ้างอิงถึงการผลิตในปีที่พบว่าข้าวแห่งชาติควรมีส่วนเกินดุลเกินกว่า ๑๖ ล้านตัน

ตามข้อมูล Mr. Sumarjo Gatot Irianto อธิบดีกรมพืชเศรษฐกิจ กระทรวงเกษตร แนวโน้มของการผลิตข้าวได้เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งการเพิ่มขึ้นนี้เกิดจากการขยายตัวของพื้นที่ทำนา อ้างอิงข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (BPS) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีการเพิ่มพื้นที่ทำนาระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ เป็นจำนวน ๙๙,๐๐๐ เฮกตาร์

ในทางกลับกัน Mr. Moeldoko เสนาธิการทหารของประธานาธิบดี ซึ่งครั้งหนึ่งเคยประเมินว่า การผลิตข้าวไม่สามารถตอบสนองตามความต้องการของชาติได้ เพราะว่าพื้นที่ทำนามีการหดตัวลงร้อยละ ๒๔ เนื่องจากการพัฒนาพื้นที่การเกษตรลดลงอันเนื่องมาจากการก่อสร้างทางด่วน การเปิดนิคมอุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัย แต่ Mr. Sumarjo ได้แย้งว่า "การแปลงสภาพเกิดขึ้นบ่อยครั้งในเมืองใหญ่"

เมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมา กระทรวงกิจการเกษตรและการวางแผนเชิงพื้นที่ (Ministry of Agrarian Affairs and Spatial Planning - ATR)/สำนักงานที่ดินแห่งชาติ (National Land Agency) ได้ชี้แจงว่า การแปลงสภาพนาข้าวไปสู่พื้นที่ที่ไม่ใช่ข้าวมีถึง ๑๕๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ เฮกเตอร์ทุกปี ในขณะเดียวกันความสามารถ สูงสุดในการทำนาข้าวใหม่ๆ มีเพียงประมาณ ๖๐,๐๐๐ เฮกเตอร์ทุกปี

ตามข้อมูลของ Mr. Budi Situmorang อธิบดีกรมควบคุมการใช้พื้นที่และการเรียนรู้ของกระทรวงกิจการเกษตรและการวางแผนเชิงพื้นที่ (ATR) กล่าวว่า ศักยภาพในการสูญเสียนาข้าวคือ ๔๐,๐๐๐ เฮกเตอร์ต่อปี และกล่าวเสริมว่าถ้าหากนาข้าวลดลงจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ "แท้จริงแล้วมีความพยายามของรัฐบาลในการขยายพื้นที่นาข้าว แต่นั่นไม่ได้เป็นไปตามการแปลงสภาพพื้นที่"

Mr. Sumarjo ได้อธิบายอีกครั้งว่า การเพิ่มของนาข้าวไม่เพียงแต่จากโครงการขยายนาข้าวเท่านั้น อ้างอิงจาก Mr. Sumarjo การเพิ่มขึ้นของที่ดินยังได้มาจากการแปลงสภาพของพื้นที่ไปสู่นาข้าวที่ไม่ได้รับการชลประทาน ในปี พ.ศ. ๒๐๑๖ นาข้าวที่ไม่ได้รับการชลประทานมีจำนวนถึง ๓.๔๐ ล้านเฮกตาร์ หรือเพิ่มขึ้น ๖๘,๐๐๐ เฮกตาร์ จากปี พ.ศ. ๒๐๑๕ ซึ่งมีจำนวน ๓.๓๓ เฮกตาร์

กระทรวงเกษตรยังได้คิดค้นนวัตกรรมเพื่อเพิ่มการผลิตข้าว Mr. Sumarjo กล่าวว่า “กระทรวงเกษตร ได้ดำเนินโครงการเกี่ยวกับพื้นที่ที่แห้งแล้ง การปลูกข้าวนาปีเฉพาะสถานที่ และการพัฒนาข้าวพิเศษ การปลูกข้าวในหนองน้ำ และการพัฒนาข้าวที่เป็นขององค์กรที่ไม่ได้มาจากนาข้าวเพียงลำพัง เรายังเพิ่มพื้นที่แห้งให้กลายเป็นนาข้าว

ด้วยข้อมูลการผลิตข้าวที่เพิ่มขึ้น Mr. Sumarjo รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เห็นนโยบายการนำเข้าข้าวจากกระทรวงการค้า เนื่องจากการนำเข้าอาจจะทำให้ราคาของข้าวเปลือกลดลง ส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรลดลง นอกจากนี้ เกษตรกรโดยเฉลี่ยในอินโดนีเซียมีพื้นที่เพาะปลูกที่เล็กมากประมาณครึ่งเฮกตาร์ “ดังนั้นพวกเขาได้รับรายได้เพียงเล็กน้อย”

ผู้สังเกตการณ์จากสถาบันเพื่อการพัฒนาเศรษฐศาสตร์และการเงิน (Institute for Development of Economics and Finance - INDEF) ประเมินผลกระทบจากการนำเข้าข้าวเนื่องจากไม่มีข้อมูลอ้างอิงที่ชัดเจนเกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคของข้าว ดังนั้น Mr. Rusli จึงขอให้สำนักงานสถิติแห่งชาติ (BPS) ประกาศข้อมูลล่าสุดโดยทันที

ในปัจจุบันสำนักงานสถิติแห่งชาติ (BPS) กำลังดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการบันทึกรายละเอียดเพิ่มเติม ได้แก่ กรอบพื้นที่ตัวอย่าง (KSA) ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติ (BPS) ในความร่วมมือกับสำนักงานประเมินและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจะติดตามผล ๑๙๒,๐๐๐ จุดในทุกจังหวัดของอินโดนีเซีย การสังเกตการณ์โดยใช้ดาวเทียมของสถาบันการบินและอวกาศแห่งชาติ (National Institute of Aviation and Space - LAPAN) รวมทั้งการประยุกต์ใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์ที่จะตรวจสอบเป็นระยะๆ ของสภาพพื้นที่เพื่อการเกษตรเป็นประจำ

ในขณะที่รอข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (BPS) Mr. Rusli กล่าวว่า ประธานาธิบดี Joko Widodo ต้องเข้าไปแทรกแซงเพื่อเป็นคนกลางไกล่เกลี่ยในการนำเข้าข้าวที่ถูกรวบ จดมุ่งหมายเพื่อไม่เกิดความกังวลต่อชุมชนและเกษตรกร รัฐบาลต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วและต้องไม่ล่าช้าในการตัดสินใจว่าจะขายเกินไป ราคาข้าวปรับสูงขึ้นเนื่องจากไม่มีอุปทาน ถ้าหากมีการนำเข้ามากเกินไปราคาอาจจะปรับลดลง” Mr. Rusli กล่าวกับ Ms. Annisa Setya Hutami ผู้สื่อข่าววารสาร Gatra

ที่มา : วารสาร Gatra ฉบับที่ ๔๘ ปีที่ ๒๔ วันที่ ๒๗ กันยายน - ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ หน้า ๔๔ - ๔๖